Смеццеперапрацоўчы завод пабудуюць з улікам меркаванняў грамадскасці

Пытанне будаўніцтва ў Гродне прадпрыемства па перапрацоўцы цвёрдых камунальных адходаў (дакладней, лініі па іх глыбокім сартаванні), як кажуць, на слыху ў абласным цэнтры ўжо не першы год. Можа нават скласціся ўражанне, што далей за планы і пажаданні справа не рухаецца. Аднак гэта не так, абвяргае песімістычныя настроі начальнік аддзела жыллёва-камунальнай гаспадаркі Гродзенскага гарвыканкама Мікалай Русакевіч. Ужо вызначыліся і з месцам размяшчэння прадпрыемства, І з тэхналагічным абсталяваннем.

Пачынаючы з 2004 года, калі ранейшы палігон вычарпаў свае магчымасці па прыёме адходаў жыццядзейнасці горада, гэту задачу выконвае палігон у раёне вёскі Выселка Рагачы, што прыкладна ў сямнаццаці кіламетрах ад абласнога цэнтра. Ён быў разлічачы на 19 гадоў, аднак два з чатырох участкаў ужо практычна запоўненыя, і калі такія тэмпы захаваюцца і надалей, палігона хопіць не больш чым на пяць-шэсць гадоў. А далей што, зноў выдзяляць зямлю не пад аграрныя патрэбы ці будаўніцтва нейкіх аб'ектаў, а пад захаванне адходаў?

Зразумела, такі шлях тупіковы з пункту гледжання і рацыянальнага выкарыстання зямельных рэсурсаў, і экалогіі. Тым больш, што сусветнай практыкай ужо даўно даказана: адходы для руплівага гаспадара — гэта не толькі праблемы, выдаткі, але і выгада, прыбытак.

Паводле інфармацыі Мікалая Русакевіча, спецыяльна створанай распараджэннем старшыні аблвыканкама камісіяй разглядаліся тры тэхналагічныя варыянты «смеццевага» праекта. Найбольш аптымальнай для нашых рэалій палічылі лінію па глыбокім сартаванні цвёрдых камунальных адходаў, якую прапаноўвае адна з германскіх фірмаў. Прадпрыемства размесціцца на тэрыторыі палігона ў раене вёскі Выселка Рагачы і разлічана на 120 тысяч тон бытавых адходаў у год з атрыманнем ад агульнага аб'аму ад трыццаці да пяцідзесяці працэнтаў другасных рэсурсаў — пластыку, шкла, паперы, тэкстылю. Мяркуецца, што другасная сыравіна будзе прэсавацца ў пакеты і, згодна з заключанымі дагаворамі, пастаўляцца на парапрацоўчыя прадпрыемствы.

Гэта —- першы этап. Пастаўшчыком абсталявання прадугледжаны і другі — атрыманне са смецця біягазу з наступнай выпрацоўкай электраэнергіі. Тут таксама не трэба адкрываць Амерыку, тэхналогіі вядомыя, аднак, паводле эканамічнага абгрунтавання, у цяперашніх умовах будаваць другую чаргу смеццеперапрацоўчага прадпрыемства нявыгадна. Але ў будучыні, не выключана, выдаткі стануць апраўданымі.

Кошт першай чаргі ліні па глыбокім сартаванні адходаў, разам з набыццём тэхнікі для прадпрыемства «Спецаўтагаспадарка» і вырабам кантэйнераў для смецця — 41 мільён долараў. Крэдыт на выгадных умовах дае сусветны банк і канчатковае рашэнне на гэты кошт чакаецца ў найбліжэйшы час. Прычым пазыка пачне вяртацца пасля завяршэння будаўніцтва завода — з бюджэтных сродкаў вобласці і краіны.

Сацыялагічнае даследаванне, якое праводзілася па ініцыятыве Сусветнага банка ў рамках гэтага праекта, засведчыла, што большасць людзей разумее важнасць скарачэння колькасці адходаў, што закопваюцца ў зямлю, і іх сартавання з наступным атрыманнем другасных рэсурсаў. У пераважнай часткі гараджан ёсць разуменне і таго, што ў сувязі з гэтым, мажліва, давядзецца больш плаціць за збор адходаў і ім самім. Наколькі шчырымі быпі рэспандэнты? На думку арганізатараў пытання, не заўсёды, у прыватнасці, што датычыцца раздзельнага збору адходаў. На словах ўсе абедзвюма рукамі “За”, але ў некаторых выпадках складвалася ўражанне, што чалавек гаворыць адно, а можа зрабіць іншае. І не паставіш жа вартаўнікоў, якія б кантралявалі, куды кідаць пластык, а куды — паперу.

Дарэчы, абавязковай умовай фінансавай падтрымкі гэтага праекта Сусветны банк вылучыў і яго грамадскае абмеркаванне, каб у людзей была дакладная інфармацыя аб усіх наступствах будаўніцтва прадпрыемства, у тым ліку і аб экалагічных аспектах. Добры прыклад

для іншых важчых праектаў у рамках мясцовага самакіравання. Праўда, адпаведнага вопыту ў нас няшмат і, мусіць, па гэтай прычыне грамадскае абмеркаванне будаўніцтва смеццеперапрацоўчага прадпрыемства прайшло не так актыўна, як можна было спадзявацца. Спачатку прыйшло вельмі мала людзей, а затым, калі аўдыторыя ў зале гарвыканкама сабралася значна большая, многія прадстаўчікі грамадскасці, як кажуць, адбывалі чумар. Той жа, хто быў сапраўды зацікаўлемы ў гэтым абмеркаванні, звяртаўся да спецыялістаў з канкрэтнымі пытаннямі і атрымліваў ад іх такія ж канкрэтныя адказы.

Б.Пракопчык

Истиочник: Звязда.-2009.-15 снеж.-С.5.